

לשימוש בפני עצמה.⁽⁹⁾

הרי למדנו שהתער "המפיל" את השער, נקרא "שחור" על שם שמשחיר את השער.

ואף מאן דתני "מנשירין" לא משתבש, דהרי תנן: מי שנשרו כליו במים [נפלו בגדיו למים] בשבת מהלך בהם ואינו הוישש שמא יאמרו שכיבסן בשבת.⁽¹⁰⁾

אי נמי יש להוכיח שנשירה לשון נפילה היא⁽¹¹⁾, מהא דתנן: איזהו לקט שיש להניחו לעניים: הנושר [נופל] בשעת קצירה.

כאן שבה הגמרא לפרש את הדין השנוי במשנתנו:

תנן במשנתנו: משילין פירות דרך ארוכה ביום טוב:

ומפרשינן: עד כמה פירות אין הדבר חשוב טירחה יתירה ומותר להשילם ביום טוב?

אמר רבי זירא אמר רבי אסי: ואמרי לה, אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: באותה מידה ששנינו במסכת שבת בענין אחר.

דתנן: מפנין בשבת ארבע וחמש קופות [של שלש סאין כל אחת, תוספות שבת קכו ב]⁽¹²⁾ של תבן ושל תבואה מפני האורחים שהזמינם לסעודה ואין להם מקום להסב, וכן מפנין אותן מפני ביטול בית המדרש, שאין לתלמידים מקום לישב, ומפנה את התבן והתבואה להכין להם מקום. וכשיעור הזה הוא שהתירו אף כאן.

ותמהינן: ודלמא שאני התם שהתירו חכמים שיעור גדול כזה, כיון דאיכא בטול בית המדרש או לכבוד האורחים, אבל הכא דליכא בטול בית המדרש ואף לא כבוד אורחים אלא הפסד ממון בעלמא, שמא לא התירו חכמים לטרוח בשיעור גדול כזה?!

אי נמי יש לך לחלק נידון משנתנו מהמשנה בשבת, ולומר, שלא התירו במשנתנו לטרוח בשיעור גדול כזה, כי התם — שלענין שבת אנו דנין — היינו טעמא דארבע וחמש קופות שרי, משום שבת דהמירא שבת החמורה שהרי יש בה סקילה בעשיית מלאכה, ולא אתי לזלולי ביה, אין לחוש שמא יבואו מתוך כך לזלול בשבת החמורה. אבל יום טוב דקיל [קלה היא], שהרי אין

9. תמהו התוספות: הרי בית היד אינו ראוי למאומה בלא התער?!

ולפיכך פירשו, שהשחור אינו תער אלא מספרים קטנות, ועל כן אף השחור שנחלק מטמא כל חלק בפני עצמו.

10. כן פירש רש"י, ויש ראשונים שפירשו: ואינו חושש שמא יסחוט.

11. ביארו התוספות, שלכך הוסיפה הגמרא

ראיה נוספת, כי יש לדחות את הראיה הראשונה ולפרש מה ששנינו "מי שנשרו כליו" שאין פירושו "נפלו כליו" אלא לשון שרייה במים, וכפי שאכן פירש רש"י במקומו; ועל כן הביאה הגמרא ראיה נוספת שלשון נשירה הוא לשון נפילה.

12. בגמרא שבת קכו ב תמהינן: השתא חמש מפנין ארבעה מיבעיא?!

אמר רב חסדא: ארבע מחמש וחמש מאוצר